

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1424/2021
08.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Невенке Важић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Боже Прелевића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду ЗК. бр. 648/17 од 03.03.2021. године и Вишег суда у Београду Кж1. бр. 313/21 од 20.09.2021. године, на седници већа одржаној дана 08.02.2022. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Боже Прелевића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду ЗК. бр. 648/17 од 03.03.2021. године и Вишег суда у Београду Кж1. бр. 313/21 од 20.09.2021. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду ЗК. бр. 648/17 од 03.03.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено је одређено да се тако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени за време проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени је истом пресудом обавезан да сноси трошкове кривичног поступка о чијој висини ће накнадно суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1. бр. 313/21 од 20.09.2021. године одбијена је, као неоснована, жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Боже Прелевића и пресуда Првог основног суда у Београду ЗК. бр. 648/17 од 03.03.2021. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Божо Прелевић због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи, тако да окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело које му је стављено на терет или да се побијане пресуде укину и списи предмета врате првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац је најпре указао да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на тај начин што је суд повредио објективни идентитет оптужбе и тиме нарушио законски императив истоветности пресуде и оптужбе. Наведена повреда се по наводима браниоца састоји у томе да су из изреке пресуде изостављене поруке претходно наведене у оптужном акту („Ти си људски отпад! Мала битанга!“, „А што ми се не јавиш да те чујем, пи..о мала?“...), на који начин је суд преостале увредљиве и погрдне поруке претворио у наводно угрожавање сигурности, а да то суд није урадио, по наводима браниоца, било би јасно да се ради о увредама.

По налажењу Врховног касационог суда, неосновани су изнети наводи браниоца да је изостављањем порука из чињеничног описа радње извршења учињена битна повреда из члана 438. став став 1. тачка 9) ЗКП, које наводе је иначе бранилац већ истицао у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 4 пасус 1 образложења пресуде дао јасне и довољне разлоге које у свему прихвата Врховни касациони суд и на исте упућује, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац је указао да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, с обзиром да недостају битни елементи кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. КЗ, и то претња окривљеног која мора бити озбиљна и остварива да би се радило о предметном кривичном делу, а осим тога, описујући критични догађај, суд је у изреци пресуде описао радњу извршења

кривичног дела увреда из члана 170. КЗ, а не кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. КЗ због кога је окривљени оглашен кривим.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 138. став 1. КЗ, прописано је да кривично дело угрожавање сигурности чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица, док је ставом 3. прописано да ко дело из става 1. овог члана учини према председнику Републике, народном посланику, председнику Владе, члановима владе, судији Уставног суда, судији, јавном тужиоцу и заменику јавног тужиоца, адвокату, полицијском службенику и лицу које обавља послове од јавног значаја у области информисања у вези са пословима које обавља, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Са теоријског аспекта, имајући у виду обележја овог кривичног дела, произилази да се радња извршења основног облика из става 1. састоји у употреби претње да ће се напасти на живот или тело, па иако је законодавац определио само законски термин „претња“ неспоран је став теорије и судске праксе да претња мора бити квалификована и озбиљна. Последица те квалификоване и озбиљне претње је угрожена сигурност оштећеног која се манифестује у осећању несигурности и угрожености.

Имајући у виду радњу извршења дела у конкретном случају, у чињеничном опису је описана „претња“ која се састоји у томе што је окривљени оштећеном упутио поруке: „Сад добро запамти! Је..ћу ти мајку покварену, свињску! Ђубре бедно! Одабери контејнер!“, а такође у чињеничном опису као последица наведене претње описана је и последица наведеног кривичног дела, а која се огледа у угрожавању сигурности оштећеног.

Претња, као обележје односно радња овог кривичног дела, се у конкретном случају посматра у оквиру контекста и начина упућених порука које појединачно посматрано, неке од њих могу имати увредљив карактер. Међутим, ако се посматрају у својој целокупности и континуитету, као и начину упућивања, исте представљају „квалификовану претњу“, којом се ставља у изглед напад на живот или тело, о чему су детаљне разлоге дали и нижестепени судови у образложењу својих пресуда.

С обзиром на све напред наведено, неосновани су наводи захтева којима се указује да се у радњама окривљеног стичу битни елементи кривичног дела увреда из члана 170. КЗ као и наводи да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У погледу чињеничних закључака суда да су упућене поруке заправо претња, која је изазвала осећај угрожености оштећеног као последице упућених претњи, а самим тим и у погледу предузетих радњи оштећеног критичног дана ради заштите своје безбедности, оспоравање оваквих чињеничних закључака суда у поднетом захтеву за заштиту законитости своди се на оспоравање чињеничног стања и повреду из одредбе члана 440. ЗКП, која није законом прописан разлог за подношење овог

ванредног правног лека од стране окривљеног и његовог браниоца, тако да Врховни касациони суд у овом делу и није могао испитивати наводе поднетог захтева за заштиту законитости.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да у кривичном поступку није заказан главни претрес у смислу члана 404. став 1. ЗКП, којим је прописано да ако се на главном претресу сазна да сведок или вештак не може да дође пред суд или му је долазак знатно отежан, веће може, ако сматра да је његов исказ важан, наредити да га ван главног претреса испита председник већа или судија члан већа, непосредно или путем техничких средстава за пренос слике и звука. По браниочевим наводима, повреда ове одредбе огледа се у чињеници што су окривљени и његов бранилац били уредно позвани на главни претрес заказан за 25.07.2019. године који није одржан, али на исти је приступио оштећени који је тражио да буде испитан и о садржини таквог записника о испитивању сведока, оштећеног ББ, окривљени и бранилац сазнали су накнадно на главном претресу одржаном дана 03.03.2020. године, на који начин је по наводима браниоца учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 404. став 1. ЗКП.

Осим тога, бранилац у поднетом захтеву указује да је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка коју нумерички означава као повреду члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, међутим, приликом образлагања истакнуте повреде бранилац наводи да суд за оцену да се ради о кривичном делу из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика није дао јасне разлоге и на тај начин је учинио повреду из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 404. став 1 ЗКП и члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из напред изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**